

නරදක්ඛදීපනී

ධම්මවිචය

පටුන

පටුන

“ධම්මා සුතා ධාතා වචසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුප්පටිවිද්ධා.”

(මහා සුඤ්ඤත සුත්තං; මජ්ඣිම නිකායො, උපරිපණ්ණාසකො, සුඤ්ඤත වග්ගො.)

පටුන සංස්කරණය - භික්ඛු ධම්මවිහාරි

(ඡට්ඨ සංගායනා ත්‍රිපිටක වැඩසටහනින් උපුටා සකසන ලදී)

පටුන

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස

නරදක්ඛදීපනී

පාලිතො යෙව සද්ධම්මො,
පාලිතෙන වරෙන ච;
පාලිතෙ සුට්ඨු යං සීලං,
පාලිතං ධම්ම-සුන්දරං.

සම්මා ආරද්ධං සබ්බ-සම්පත්තීනං,
මූලං හොතීති දට්ඨබ්බං.

වීරියාරබ්භො භික්ඛවෙ,
මහතො අත්ථාය සංවත්තතීති.

තස්මා වීරියමෙව කත්තබ්බං,
වීරියවතො හි අචින්තිතංපි හොති.

යථා හි තච්ඡකානං සුත්තං,
පමාණං හොති;
එව මෙතම්පි විඤ්ඤූනං.

සුවිජානො භවං හොති,
දුබ්බිජානො පරාභවො;
ධම්මකාමො භවං හොති,
ධම්මදෙස්සී පරාභවො.

අයං ධම්මතාති අයං සභාවො,
අයං නියාමොති වුත්තං හොති.

යෙ ධම්මා හෙතුපභවා,
තෙසං හෙතුං තථාගතො.

රතනත්තයං, සන්තතං, අහං වන්දාමි;
ආචරියං, සො අහං, නිච්චං නමාමි;
''හොතු සබ්බං, මඞ්ගලං, මමං සබ්බදි''.

නරදක්ඛදීපනී

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස

පණාම

නරදක්ඛදීපකස්ස,

නමො සමන්තචක්ඛුනො;
සංසාරා විප්පමුත්තස්ස,
සංසාරා විප්පමුත්තස්ස,
ස-සද්ධම්මස්ස සඞ්ඝිනො.

මත්ථනා

2.

පාලිතෙහි වරුත්තමං,
පාලිතං සීල-පාරමිං;
පාලෙතු වරසම්බුද්ධො,
පාලිතං ගන්ථ-කාරණං.

ආසීස

3.

බහුස්සුතො ච මෙධාවී,
සීලෙසුච සමාහිතො;
චෙතොසමථානුයුත්තො,
අපි මුද්ධනි තිට්ඨතු.

අභියාචක

4.

ධම්ම-සඞ්ඝං වන්දිත්වාන,
සබ්බ-ලොකස්ස නායකං;
යාචිතො තිකක්‍රප-ථෙරෙන,
මාණවෙන ච ධීමතා.

5.

උත්තානමෙව සඞ්ඛෙපං,
නානා-සත්ථ-සුධාරිතං;

නර-දක්ඛං ලිඛිස්සමි,
පස්සන්තු ධීර-මාමකා.

6.

කොසජ්ජං භයතො දිස්වා,
වීරියඤ්ජාපි ඛෙමතො;
ආරද්ධවීරියා හොථ;
එසා බුද්ධානුසාසනී.

7.

වීරියවා ඛො භික්ඛවෙ අරියසාවකො,
අකුසලං පජහති, කුසලං භාවෙති;
සාවජ්ජං පජහති, අනවජ්ජං භාවෙති,
සුද්ධමත්තානං පරිහරතීති.

වීරියවතො කිං නාම කම්මං න සිජ්ඣති;
පුරිසකාරො නාම න නස්සති,
සුඛෙ පතිට්ඨාපෙතීති ජානාමි.

8.

යථා ඛිත්තං නභෙ ලෙඩ්ඩු,
ධුවං පතති භූමියං;
තථෙව බුද්ධ-සෙට්ඨානං,
වචනං ධුව-සස්සතං.

9.

අ-ද්වෙජ්ඣවචනා බුද්ධා,
අ-මොඝවචනා ජිනා.

10.

සුස්සූසා ලභතෙ පඤ්ඤං,
උට්ඨාතා වින්දතෙ ධනං;
තස්මා පාළිං ගුරුං කත්වා,
ඉමං පස්සාහි සොභණං.

11.

සුස්සූසා සුත-බුද්ධිනී,

සුතං පඤ්ඤාය වඩ්ඪනං;
පඤ්ඤාය අත්ථං ජානාති,
ඤාතො අත්ථො සුඛාවහො.

12.
සතතංජ්ඣායනං වාද,
පර-තන්තවලොකනං;
සබ්බිජ්ජාචෙර-සෙවාච,
බුද්ධි-මති-කරො ගුණො.

13.
අති-දීඝොච නීඝො හි,
කුසීතො හීන-වීරියො;
තස්මා වීරියං කත්වාන,
විජ්ජං එසන්තු සාධවො.

14.
සුපොරිසො තාව සිප්පං,
උග්ගණ්හෙය්‍ය පරං ධනං;
ගවෙසෙය්‍ය තතො මන්තං,
කථෙය්‍ය සච්ච-භාසිතං.

15.
පඨමං න පරාජයෙ සිප්පං,
දුතීයං න පරාජයෙ ධනං;
තතීයං න පරාජයෙ ධනං,
චතුත්ථමත්ථං කිං කරිස්සති.

16.
සොභන්ති අ-මිලාතානි,
පුප්ඵානිව පිලන්ධිතුං;
තථා සොභන්ති දාරකා,
යොබ්බනෙයෙව සික්ඛිතුං.

17.
තස්මා භවෙ ගුණාධාරං,
පඤ්ඤා-වඩ්ඪනමුත්තමං;

සික්ඛෙය්‍ය මතිමා පොසො,
පත්ථෙන්තො හිතමත්තනො.

18.

අලං වායමිතුං සිප්පෙ,
අත්ථ-කාමෙන ජන්තුනා;
කතං විජඤ්ඤා විජ්ජාදි,
වයො තෙ මා උපජ්ඣගා.

19.

විජ්ජං සික්ඛෙ, චරෙ සීලං,
ධීරෙන සහ සංවසෙ;
ධනාචයෙ, කරෙ කම්මං,
පියං වාචඤ්ච සංවදෙ.

20.

න ත්වෙව සුපිතුං හොති,
රත්ති නක්ඛත්ත-මාලිනී;
පටිජග්ගිතුමෙවෙසා,
රත්ති හොති විජානතං.

21.

උට්ඨාහථ නිසීදථ,
කො අත්ථො සුපිතෙන වො;
සාධු ඛො සිප්ප-විජ්ජාභ්වා,
විජ්ජං සික්ඛථ සන්තතං.

22.

ආරබ්භථ සදා පුත්තා,
බහුස්සුතං ගවෙසිතුං;
යස්මා ලොකෙ සිප්පවන්තා,
සබ්බා-දිසාසු පාකටා.

23.

සක්‍යරූපං පුරෙ සන්තං,
මයා සිප්පං න සික්ඛිතං;
කිච්ඡා වුත්ති අ-සිප්පස්ස,

ඉති පච්ඡා නුතප්පති.

24.

ලොකත්ථං ලොක-කම්මන්තං,
ඉච්ඡන්තො පරියෙසිතුං;
නිච්චමෙව වීරියඤ්ච,
අත්ථං මන්තඤ්ජ චින්තයෙ.

25.

ධනවා ගුණවා ලොකෙ,
සබ්බා-දිසාය පාකටො;
සීලවා පඤ්ඤවා මච්චො,
සබ්බ-ලොකෙහි පූජිතො.

26.

සජීවති යසො යස්ස,
කිත්ති යස්ස සජීවති;
යස-කිත්ති විහීනස්ස,
ජීවන්තොපි මතොපමා.

27.

සද්ධීධ වित්තං පුරිසස්ස සෙට්ඨං,
ධම්මො සුචිණ්ණො සුඛමාවහාති;
සච්චං හවෙ සාදුතරං රසානං,
පඤ්ඤාජීවිං ජීවිතමාහු සෙට්ඨන්ති.

28.

සතිමතො සදා භද්දං,
සතිමා සුඛමෙධති;
සතිමතො සුවෙ සෙයෙයා,
වෙරා ච පරිමුච්චති.

29.

මා වො ඛණං විරාධෙථ,
ඛණාතීතා හි සොචරෙ;
සදත්ථෙ වායමෙය්‍යාථ,
ඛණො වො පටිපාදිතො.

30.

යථිච්ඡිතං න පප්පොති,
අ-ථියො නාවිකොණ්ණවෙ;
තථෙවාවීරියොපෙත්ථ,
තස්මාරභෙය්‍ය සාසනං.

31.

වායමෙථෙව පුරිසො,
යාව අත්ථස්ස නිප්ඵදා;
නිප්ඵන්නසොභණො අත්ථො,
ඛන්තා හිය්‍යො න විජ්ජති.

32.

සමෙව ඤාණ-වායාමෙ,
සුඛාවහො සු-මඞ්ගලො;
ඤුනෙධිකෙ තථා නො හි,
ද්වයෙන සාධු සම්පදා.

33.

කාය-කම්මානි සිජ්ඣන්ති,
වචී-කම්මානි වීරියං;
න හි කිච්චානි චින්තාහි,
කරෙය්‍යාථිධ වායමං.

34.

පටිකච්චෙව කරෙය්‍ය,
තං ජඤ්ඤා හිතමත්තනො;
න සාකටිකචින්තාය,
මන්දා ධීරො පරක්කමෙ.

35.

ථීරෙන සක-කම්මෙන,
වඩ්ඪතියෙව සං ඵලං;
අ-ථීරෙන අලසෙන,
කර-කම්මං ඵලඤ්ච නො.

36.

පටුන

ආසීසෙථෙව පුරිසො,
න නිබ්බින්දෙය්‍ය පණ්ඩිතො;
පස්සාමි වොහං අත්තානං,
යථා ඉච්ඡිං තථා අහු.

37.

අඤ්ඤො ඤාතීනං හොති,
දෙවානං පිතුනඤ්ච සො;
කරං පුරිස-කිච්චානි,
න ච පච්ඡානුතප්පති.

38.

හියොහාති හියාති පොසො,
කරිස්සාමි පරෙති යො;
අජ්ජ කත්තබ්බ කම්මං ස්වෙ,
සො තතො පරිහායති.

39.

සො අ-ප්පමත්තො අ-කුද්ධො,
තාත කිච්චානි කාරය;
වායාමස්සු ස-කිච්චෙසු,
නාලසො වින්දතෙ සුඛං.

40.

හීන-ජච්චොපි චෙ හොති,
උට්ඨාතා ධිතිමා නරො;
ආචාර-සීල-සම්පන්නො,
නිසෙ අග්ගීව භාසති.

41.

යො පුබ්බෙ කරණීයානි,
පච්ඡා සො කාතුමිච්ඡති;
වරුණකට්ඨභඤ්ජොව,
ස පච්ඡා අනුතප්පති.

42.

උට්ඨානකාලම්හි අනුට්ඨහානො,

යුවා බලී ආලසියං උපෙතො;
අ-පුණ්ණසඞ්කප්පමනො කුසීතො,
පඤ්ඤාය මග්ගං අලසො න වින්දති.

43.

දුම්මෙධො පුරිසො ලොකෙ,
කුසීතො හීන-වීරියො;
අප්පස්සුතො අනාචාරො,
පරිහායති වුඩ්ඪියා.

44.

අප්පස්සුතායං පුරිසො,
බලිබද්දොව ජීරති;
මංසානි තස්ස වඩ්ඪන්ති,
පඤ්ඤා තස්ස න වඩ්ඪති.

45.

යස්ස මනුස්ස-භූතස්ස,
නත්ථි භොගා ච සිප්පකං;
කිංඵලං තස්ස මානුස්සං,
ද්විපාදට්ඨො හි සො මිගො.

46.

යො ච වස්සසතං ජීවෙ,
කුසීතො හීන-වීරියො;
එකාහං ජීවිතං සෙය්‍යො,
වීරියාරබ්භතො දළ්හං.

47.

යො ච ධම්ම-විභඞ්ගඤ්ඤූ,
කාලුට්ඨායී අ-තන්දිතො;
අනුට්ඨහති කාලෙන,
ඵලං තස්ස සමිජ්ඣති.

48.

අ-චරිත්වා බ්‍රහ්මචරියං,
අ-ලද්ධා යොබ්බනෙ ධනං;

ජිණ්ණකොඤ්චාව ඣායන්ති,
ඛීණමච්ඡෙව පල්ලලෙ.

49.

අ-චරිත්වා බ්‍රහ්මචරියං,
අ-ලද්ධා යොබ්බනෙ ධනං;
සෙන්ත්ති චාපාතිඛීණාව,
පුරාණානි අනුත්ථුනං.

50.

අප්පකෙනාපි මෙධාවී,
පාභතෙන විචක්ඛණො;
සමුට්ඨාපෙති අත්තානං,
අණුං අග්ගිංව සන්ධමං.

51.

වායාමෙථෙව පුරිසො,
න නිබ්බින්දෙය්‍ය පණ්ඩිතො;
වායාමස්ස ඵලං පස්ස,
භුත්තා අම්බා අනීතිහං.

52.

අනුට්ඨහං අ-වායාමං,
සුඛං යත්‍රාධි ගච්ඡති;
සුචිර තත්ථ ගච්ඡාහි,
මඤ්ච තත්ථෙව පාපය.

53.

යත්ථාලසො අනුට්ඨාතා,
අච්චන්තං සුඛමෙධති;
සුචිර තත්ථ ගච්ඡාහි,
මඤ්ච ත්තත්ථෙව පාපය.

54.

අධිප්පාය-ඵලං ලොකෙ,
ධිතිමන්ත්තස්ස සිජ්ඣති;
වීරියමෙව කත්තබ්බං,

එතං බුද්ධෙහි වණ්ණිතං.

පඤ්ඤා-නිද්දෙස

55.

පඤ්ඤං පඨමමෙසෙහි,
පඤ්ඤා-බලං බහුත්තමං;
කුල-පුත්ත බලං පඤ්ඤා,
කිංහිනාම න සාධයති.

56.

අනෙක-සංසයුච්ඡෙදි,
පරොක්ඛත්ථස්ස දස්සකං;
සබ්බස්ස ලොචනං සත්ථං,
යස්ස නත්ථ්‍යන්ධමෙව සො.

57.

පඤ්ඤා සුතං විනිච්ඡින්දි,
කිත්ති-සිලොක-වඩ්ඪනී;
පඤ්ඤාසහිතො නරො ඉධ,
අපි සුඛානිවින්දති.

58.

සබ්බඤ්ඤුබුද්ධ-පච්චෙක,
චතුසච්ච-සුතා ඉති;
චතු-බුද්ධෙසු එකොව,
බහුස්සුතො නරො භවෙ.

59.

ලෙඛජෙකො වාචජෙකො,
ගන්ථජෙකො සුවාචකො;
විධායකජෙකො සූරො,
නිද්දුක්ඛොව සකම්මනි.

60.

පඤ්ඤා හි සෙට්ඨා කුසලා වදන්ති,
නක්ඛත්ත-රාජාරිව තාරකානං;
සීලං සිරීචාපි සතඤ්ච ධම්මො,

අන්වායිකා පඤ්ඤාවතො භවන්ති.

61.

සෙවෙථ බුද්ධෙ නිපුණෙ බහුස්සුත්තෙ,
උග්ගාහකො ච පරිපුච්ඡකො;
සුණෙය්‍ය සක්කච්චං සුභාසිතානි,
එවං කරො පඤ්ඤවා හොති මච්චො.

62.

වයෙන යස-පුච්ඡාභි,
තිථ්ය-වාසෙන යොනිසො;
සාකච්ඡා ස්නෙහසංසෙවා,
පතිරූප-වාසෙනච.

63.

එතානි අට්ඨඨානානි,
බුද්ධි-විසද-කාරණා;
යෙසං එතානි සම්භොන්ති,
තෙසං බුද්ධි පභිජ්ජති.

64. චත්තාරොමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා පඤ්ඤාවුද්ධියා සංවත්තන්ති. කතමෙ චත්තාරො. සප්පුරිසසංසෙවො සද්ධම්මසවනං යොනිසො මනසිකාරො ධම්මානුධම්ම-පටිපත්ති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ චත්තාරො ධම්මා පඤ්ඤා-වුද්ධියා සංවත්තන්තීත්ති.

65.

චක්ඛුපසාද-සම්පන්නො,
අච්ඡිමන්තඤ්ච පස්සති;
අන්ධං කාණං සු-පස්සන්තං,
අන්ධො සබ්බං න පස්සති.

66.

පස්සත්ති පස්සො පස්සන්තං,
අ-පස්සන්තඤ්ච පස්සති;
අ-පස්සන්තො අ-පස්සන්තං,
පස්සන්තඤ්ච න පස්සති.

67.

පාකටං අ-පටිච්ඡන්නං,
රූපං පසාද-චක්ඛුනා;
නාඤ්ඤං පස්සන්ති සබ්බංපි,
තථතො ඤාණ-චක්ඛුනා.

68.

සුජනාසුජනා සබ්බෙ,
ගුණෙනාපි විවෙකිනො;
විවෙකං න සමායන්ති,
අ-විවෙකීජනන්තිකෙ.

69.

යො ච උප්පතිතං අත්ථං,
න ඛිප්පමනුබුජ්ඣති;
අ-මිත්තවසමන්වෙති,
පච්ඡා ච අනුතප්පති.

70.

එවං මහිද්ධිකා පඤ්ඤා,
නිපුණා සාධුචින්තිනී;
දිට්ඨධම්ම-හිතත්ථාය,
සම්පරාය-සුඛාය වා.

71.

තං බලානං බලං සෙට්ඨ,
අග්ග පඤ්ඤාබලං බලං;
පඤ්ඤාබලෙනුපත්ථද්ධො,
එත්ථං වින්දති පණ්ඩිත්තො.

72.

යෙන ඤාණෙන බුජ්ඣන්ති,
අරියා කත-කිච්චතං;
තං ඤාණ-රතනං ලද්ධං,
වායාමෙථ ජිනොරසා.

73.

පටුන

පඤ්ඤාරතනමාලස්ස,
න චිරං වත්තතෙ භවො;
ඛිප්පං දස්සෙති අමතං,
න ච සො රොචතෙ භවෙ.

74.

පමාදමනුයුඤ්ජන්ති,
බාලා දුම්මෙධිනො ජනා;
අප්පමාදඤ්ච මෙධාවී,
ධනං සෙට්ඨංව රක්ඛති.

75.

ධන-පුඤ්ඤ-ධී-ලාභෙන,
කාලං ඛියාති පණ්ඩිතො;
කීළනෙන ච දුම්මෙධො,
නිද්දාය කලහෙන වා.

76.

පමාදං අප්පමාදෙන,
යදා නුදති පණ්ඩිතො;
පඤ්ඤාපාසාද-මාරුය්හ,
අ-සොකො සොකිනිං පජං,
පබ්බතට්ඨොව භූමට්ඨෙ,
ධීරො බාලෙ අවෙක්ඛති.

77.

නත්ථි අත්තසමං පෙමං,
නත්ථි ධඤ්ඤසමං ධනං;
නත්ථි පඤ්ඤාසමා ආභා,
වුට්ඨී වෙ පරමා සරා.

78.

දිට්ඨෙ ධම්මෙ ච යො අත්ථො,
යො චත්ථො සම්පරායිකො;
අත්ථාභිසමයා ධීරො,
පණ්ඩිතොති පවුච්චති.

79.

න තෙන පණ්ඩිතො හොති,
යාවතා බහු භාසති;
ඛෙමී අ-වෙරී අ-භයො,
පණ්ඩිතොත්ති පවුච්චති.

80.

යම්හි සච්චඤ්ච ධම්මො ච,
අ-හිංසා සංයමො දමො;
ස වෙ වන්තමලො ධීරො,
ථෙරො ඉති පවුච්චත්ති.

81.

සක-ගුණං සක-දොසං,
යො ජානාති සපණ්ඩිතො;
පර-ගුණං පර-දොසං,
යො ජානාති සපණ්ඩිතො.

82.

සති-වීරිය-පඤ්ඤාය,
යො කරොති ඉරියාපථෙ;
සො පණ්ඩිතො හවෙ හවෙ,
උභයත්ථ-පරිග්ගහො.

83.

කතඤ්ඤූ විජ්ජා-සම්පන්නො,
ජාතිමා ධනවා හවෙ;
සො විචාරණ-සීලො ච,
නිද්දුක්ඛො පණ්ඩිතො හවෙ.

සබ්බෙ කම්මස්සකා සත්තා,
කම්මං සත්තෙ විභජ්ජති.

84.

යො පස්සති පච්චක්ඛත්ථං,
යො ච සංසාරත්ථං තෙසු;
පච්ඡිමොව පූජනීයො,

උභයත්ථ-සුදිට්ඨත්තා.

85.

අප්පෙන අනවජ්ජෙන,
සන්තුට්ඨො සුලභෙන ච;
මත්තඤ්ඤූ සුභරො හුත්වා,
චරෙය්‍ය පණ්ඩිතො නරො.

86.

අත්තානමෙව පඨමං,
පතිරූපෙ නිවෙසයෙ;
අථඤ්ඤමනුසාසෙය්‍ය,
න කිලිස්සෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

87.

උත්තම-පරිසාය වෙ,
උත්ත්තමං වාචමුත්තමො;
භණෙය්‍යාඛෙප-විත්ථාරං,
සා අනග්ඝා ලොකත්තයෙ.

88.

පණ්ඩිතස්ස සුභාසිත්තං,
පණ්ඩිතොව සුජානියා;
දුම්මෙධො තං න ජානාති,
ධීරො ධීරං මමායති.

89.

යෙන කෙනචි වණ්ණෙන,
පරො ලභති රුප්පනං;
අත්ථො වාචාය වෙ හොති,
තං න භාසෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

90.

භුඤ්ජනත්ථං කථනත්ථං,
මුඛං හොතීත්ති නො වදෙ;
යංවා තංවා මුඛාරුළ්හං,
වචනං පණ්ඩිතො නරො.

91.

පර-සත්තිත්තො ස-සත්තිං,
දුජ්ජානො හි නරො මිතෙ;
චෙ ජානෙ සක-සත්තිංච,
කා කථා පර-සත්තියා.

92.

කත්ත-ගුණං පරෙසං යො,
පටිකරොති පණ්ඩිතො;
ජානාති සො ආචික්ඛති,
න බාලො ගුණ-මාමකො.

93.

පභූතං නෙව කාතබ්බං,
භවිස්සං නෙව චින්තයෙ;
වත්තමානෙන කාලෙන,
විචරන්ති විචක්ඛණා.

94.

ධම්මෙසු සති ඉච්ඡිතා,
රසෙසු ලොණමිච්ඡිතං;
රාජ-කිච්චෙසු අමච්චං,
සබ්බ-ඨානෙසු පණ්ඩිතං.

95.

ඛත්තියො සෙට්ඨො ජනෙ තස්මිං,
යෙ ගොත්තපටිසාරිනො;
විජ්ජා-චරණ-සම්පන්නො,
සො සෙට්ඨො දෙව-මානුසෙ.

96.

සම්බුද්ධො ද්විපදං සෙට්ඨො,
ආජානීයො චතුප්පදං;
සුස්සූසා සෙට්ඨා භරියානං,
යො ච පුත්තානමස්සවො.

97.

සාත්ථකො ච අ-සම්මොහො,
සප්පායො ගොචරො තථා;
චත්තාරිමානි සික්ඛෙය්‍යුං,
සම්පජඤ්ඤාභිවඩ්ඪකා.

98.

පඤ්ඤඤ්ච බො අ-සුස්සුසං,
න කොචි අධිගච්ඡති;
බහුස්සුතං අනාගම්ම,
ධම්මට්ඨං අ-විනිබ්භජං.

99.

අධිප්පායො සුදුබ්බොධො,
යස්මා විජ්ජති පාළියං;
තස්මා උපට්ඨහං ගණ්හෙ,
ගරුං ගරුමතං විදූ.

චාරිත්ත-නිද්දෙස

100.

අත්තා හි අත්තනො නාථො,
කො හි නාථො පරො සියා;
අත්තනා හි සුදන්තෙන,
නාථං ලභති දුල්ලභං.

101.

අත්තානඤ්චෙ පියං ජඤ්ඤා,
රක්ඛෙය්‍ය නං සුරක්ඛිතං;
තිණ්ණමඤ්ඤතරං යාමං,
පටිජග්ගෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

102.

අත්තනා කුරුතෙ ලක්ඛිං,
අ-ලක්ඛිං කුරුතෙත්තනා;
න හි ලක්ඛිං අ-ලක්ඛිං වා,
අඤ්ඤො අඤ්ඤස්ස කාරකො.

103.

න පීළිතා අත්ත-දුක්ඛෙන ධීරා,
සුඛප්ඵලං කම්මං පරිච්චජන්ති;
සම්මොහිතාවාපි සුඛෙන මත්තා,
න පාප-කම්මඤ්ච සමාචරන්ති.

104.
යො නෙව නින්දං නප්පසංසං,
ආදියති ගරහං නොපි පූජං;
සිරීච ලක්ඛීච අපෙති තම්හා,
ආපො සුවුට්ඨීව යථා ථලම්හා.

105.
සාධු ධම්මරුචි රාජා,
සාධු පඤ්ඤාණවා නරො;
සාධු මිත්තානම-ද්දුබ්භො,
පාපස්ස අ-කරං සුඛං.

106.
කල්‍යාණකාරී කල්‍යාණං,
පාපකාරී ච පාපකං;
යාදිසං වපත්තෙ බීජං,
තාදිසං වහතෙ ඵලං.

107.
ජීවං පඤ්ඤාය රක්ඛෙය්‍ය,
ධනං කම්මෙන රක්ඛයෙ;
එවං භ්‍යරොගො සුඛිතො,
පොරාණක-වචො ඉදං.

108.
අනුපුබ්බෙන මෙධාවී,
ථොකං ථොකං ඛණෙ ඛණෙ;
කම්මාරො රජතස්සෙව,
නිද්දමෙ මලමත්තනො.

109.
වාචානුරක්ඛී මනසා සුසංවුතො,

කායෙන ච නාකුසලං කයිරා;
එතෙතයො කම්මපථෙවිසොධයෙ,
ආරාධයෙ මග්ගමිසි-ප්පවෙදිතං.

110.

අ-සන්තෙ නොපසෙවෙය්‍ය,
සන්තෙ සෙවෙය්‍ය පණ්ඩිතො;
අ-සන්තො නිරයං යන්ති,
සන්තො පාපෙන්ති සුග්ගතිං.

111.

අ-කරොන්තොපි වෙ පාපං,
කරොන්තං මුපසෙවති;
සඞ්කියො හොති පාපස්මිං,
අ-වණ්ණො චස්ස රූහති.

112.

සඞ්සාගතො අනිට්ඨෙහි,
අම්බොපි මධුරප්ඵලො;
තිත්තපුබ්බොව පා එව,
මනුස්සො තු ස-ජීවකො.

113.

නිහීන-සෙවිතො පොසො,
නිහීයති ච සබ්බදා;
කදාචි න ච හායෙථ,
තුල්‍යසෙවීපි අත්තනා.

114.

වණ්ණ-ගන්ධ-රසොපෙතො,
අම්බොයං අහුවා පුරෙ;
තමෙව පූජං ලභමානො;
කෙනම්බො කටුකප්ඵලො.

115.

පුචිමන්ද-පරිවාරො,
අම්බො තෙ දධිවාහන;

මූලං මූලෙන සංසට්ඨං,
සාඛා සාඛං නිසෙවරෙ;
අසාත්ත-සන්නිවාසෙන,
තෙනම්බො කටුකප්ඵලො.

116.
පාමොක්ඛ-භජනං ඛිප්පං,
අත්ථ-කාමො සු-වුඩ්ඪියං;
භජෙ උත්තරි අත්තනා,
තස්මා උදෙති පණ්ඩිතො.

117.
කාචො කඤ්චන-සංසග්ගා,
ධත්තෙ මාරග-කතිං ජුතිං;
තථා සංසන්නිධානෙන,
මූළ්හො යාති පවීණතං.

118.
කීටොපි සුමනො-සඞ්ගා,
ආරොහති සතං සිරො;
අස්මාපි යාති දෙවත්වං,
මහබ්භි සුප්පතිට්ඨිතො.

119.
සබ්භිරෙව සමාසෙථ,
සබ්භි කුබ්බෙථ සන්ධවං;
සතං සද්ධම්මමඤ්ඤාය,
පඤ්ඤං ලභති නාඤ්ඤතො.

120.
සබ්භිරෙව සමාසෙථ,
සබ්භි කුබ්බෙථ සන්ධවං;
සතං සද්ධම්මමඤ්ඤාය,
සබ්බ-දුක්ඛා පමුච්චත්ති.

121.
සකිංදෙව කුලපුත්ත,

පටුන

සබ්භි හොති සමාගමො;
සා නං සඞ්ගති පාලෙති,
නාසබ්භි බහු සඞ්ගමො.

122.
සෙය්‍යො අ-මිත්තො මෙධාවී,
යඤ්චෙ බාලානුකම්පකො.

123.
සීලවන්තං පඤ්ඤවන්තං,
දිවා නිස්සය-දායකං;
බහුස්සුතං ගවෙසන්තො,
භජෙය්‍ය අත්ථ-මාමකො.

124.
පාප-මිත්තෙ විවජ්ජෙත්වා,
භජෙය්‍යුත්තම-පුග්ගලං;
ඔවාදෙ චස්ස තිට්ඨෙය්‍ය,
පත්ථෙන්තො අ-චලං සුඛං.

125.
න භජෙ පාපකෙ මිත්තෙ,
න භජෙ පුරිසාධමෙ;
භජෙථ මිත්ත්තෙ කල්‍යාණෙ,
භජෙථ පුරිසුත්තමෙ.

126.
අනවජ්ජං මුඛම්බොජ,
මනවජ්ජා ච භාරතී;
අලඞ්කතාව සොභන්තෙ,
කිංසු තෙ නිරලඞ්කතා.

127.
න හි වණ්ණෙන සම්පන්නා,
මඤ්ජුකා පිය-දස්සිනා;
ඛරා වාචා පියා හොති,
අස්මිං ලොකෙ පරම්හි ච.

128.

නනු පස්සසිමං කාළිං,
දුබ්බණ්ණං තිලකාහතං;
කොලිලං සණ්හ-වාචෙන,
බහූනං පාණිනං පියං.

129.

තස්මා සඛිල-වාචාය,
මන්ත-භාණී අනුද්ධතො;
අත්ථං ධම්මඤ්ච දීපෙති,
මධුරං තස්ස භාසිතං.

130.

තමෙව වාචං භාසෙය්‍ය,
යා සත්තානං න තාපයෙ;
පරෙ ච න විහිංසෙය්‍ය,
සා වෙ වාචා සුභාසිතා.

131.

පියං වාචංව භාසෙය්‍ය,
යා වාචා පටිනන්දිතා;
යං අනාදාය පාපානි;
පරෙසං භාසතෙ පියං.

132.

සච්චං වෙ අමතා වාචා,
එස ධම්මො සනන්තනො;
සච්චෙ අත්ථෙ ච ධම්මෙ ච,
ආහු සන්තො පතිට්ඨිතා.

133.

සුභාසිතඤ්ච ධම්මඤ්ච,
පියඤ්ච සච්චමෙව ච;
චතු-අඞ්ගෙහි සම්පන්නං,
වාචං භාසෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

134.

මනාපමෙව භාසෙය්‍ය,
නාමනාපං කුදාචනං;
මනාපං භාසමානස්ස,
සිද්ධං පියොසධං භවෙ.

135.
යං වදෙය්‍ය තං කරෙය්‍ය,
යං න වදෙ න තං කරෙ;
අ-කරොන්තං භාසමානං,
පරිජානන්ති පණ්ඩිතා.

136.
රහොවාදං න භාසෙය්‍ය,
න සම්මුඛා ඛිණං භණෙ;
අ-තරමානොව භණෙය්‍ය,
තරමානොව නො භණෙ.

137.
මාවොච ඵරුසං කිඤ්චි,
වුත්තා පටිවදෙය්‍යුං තං;
දුක්ඛා හි සාරම්භකථා,
පටිදණ්ඩා ඵුසෙය්‍යුං තං.

138.
සක-යුත්තං කරෙ කම්මං,
සක-යුත්තං වචිං භණෙ;
අ-යුත්තකෙ ධනං නට්ඨං,
අ-යුත්තෙ ජීවිතං ඛයෙ.

139.
යෙ වුඩ්ඪමපචායන්ති,
නරා ධම්මස්ස කොවිදා;
දිට්ඨෙව ධම්මෙව පාසංසා,
සම්පරායෙ ච සුග්ගතිං.

140.
පොරී-කථං-ච භාසෙය්‍ය,

යුත්තා කථා හි පූරිනො;
භාති-මත්තඤ්ච භාතාති,
පිතු-මත්තං පිතා ඉති.

141.
දානඤ්ච පිය-වජ්ජඤ්ච,
අත්ථ-චරියා ච යා ඉධ;
සමානත්තතා ධම්මෙස,
තත්ථ තත්ථ යථාරහං.

142.
සකිං වදන්ති රාජානො,
සකිංං සමණ-බ්‍රාහ්මණා;
සකිංච පුරිසා ලොකෙ,
එසධම්මො සනන්තනො.

143.
එක-වාචංච ද්වෙවාචං,
භණෙය්‍ය අනුකම්පකො;
තදුත්තරි න භාසෙය්‍ය,
දාසොවය්‍යස්ස සන්තිකෙ.

144.
තස්සෙව තෙන පාපියො,
යො කුද්ධං පටිකුජ්ඣත්ති;
කුද්ධං අ-පටිකුජ්ඣන්තො,
සඞ්ගාමං ජෙති දුජ්ජයං.

145.
උභින්නමත්ථං චරති,
අත්තනො ච පරස්ස ච;
පරං සංකුපිතං ඤත්වා,
යො සතො උපසම්මති.

අත්තානං රක්ඛන්තො පරං රක්ඛති,
පරං රක්ඛන්තො අත්තානං රක්ඛති.

146.

සීල-සමාධි-පඤ්ඤානං,
ඛන්ති පධාන-කාරණං;
සබ්බෙපි කුසලා ධම්මා,
ඛන්ත්‍යායත්තාව වඩ්ඪරෙ.

147.

ඛමා-ඛග්ග-කරෙතස්ස,
දුජ්ජනො කිං කරිස්සති;
අ-තිණෙ පතිතො වහ්නි,
සයමෙවූපසම්මති.

148.

සුස්සූසා සවණඤ්චෙව,
ගහණං ධාරණං තථා;
උහාපොහත්ථවිඤ්ඤාණං,
තත්ව-ඤ්ඤාණඤ්වධීගුණං.

149.

යස්සෙතෙ චතුරො ධම්මා,
අත්ථි පොසෙසු පණ්ඩිත;
සච්චං ධම්මො ධිති චාගො,
දිට්ඨං සො අතිවත්තති.

150.

වෙජ්ජො පුරොහිතො මන්තී,
වෙදඤ්ඤොත්‍ර චතුත්ථකො;
පහාත-කාලෙ දට්ඨබ්බා,
නිච්චං ස්ව-සිරිමිච්ඡතා.

151.

මිත්තානං සන්තිකං ගච්ඡෙ,
කාලෙ න රත්තියං කිසං;
වෙ ඛහුං භිජ්ජෙ විනිත්වා,
තං මිත්තෙසු සමාකරෙ.

152.

න පරෙසං විලොමානි,
න පරෙසං කතාකතං;
අත්තනොව අවෙක්ඛෙය්‍ය,
කතානි අ-කතානි ච.

153.
දෙස-ජාති-පුබ්බෙ-චරා,
අනු-චරා ජනො කරෙ;
පරෙසං වෙධකං මායං,
තං ජානිත්වා සඛං කරෙ.

154.
පරිත්තං දාරුමාරුය්හ,
යථා සීදෙ මහණ්ණවෙ;
එවං කුසීතමාගම්ම,
සාධු-ජීවීපි සීදති;
තස්මා තං පරිවජ්ජෙය්‍ය,
කුසීතං හීන-වීරියං.

155.
අලසඤ්ච පමාදො ච,
අනුට්ඨානං අ-සංයමො;
නිද්දා තන්දි ච තෙ ඡිද්දෙ,
සබ්බසො තං විවජ්ජයෙ.

156.
වජ්ජෙය්‍ය දුම්මිත්තං බාලං,
ආසීවිසංව මාණවො;
භඤ්ජෙය්‍ය පාපකං කම්මං,
නළාගාරංව කුඤ්ජරො.

157.
න හි අඤ්ඤඤ්ඤ-චිත්තානං,
ඉත්ථීනං පුරිසාන වා;
නානාවිකත්වා සංසග්ගං,
තාදිසං පිව නාස්මසෙ.

158.

නාස්මසෙ කත-පාපම්හි,
නාස්මසෙ අලික-වාදිනෙ;
නාස්මතෙ අත්තත්ථපඤ්ඤම්හි,
අත්ත-සන්තෙපි නාස්මතෙ.

159.

සතාසනං කුඤ්ජරං කණ්හ-සප්පං,
මුද්ධා-භිසිත්තං පමදා ච සබ්බා;
එතෙ නරො නිච්චසතො භජෙථ,
තෙසං හවෙ දුබ්බිදූ සබ්බ-භාවො.

160.

ඉත්ථීනං දුජ්ජනාන-ඤ්ච,
විස්සාසො නො-ප පජ්ජතෙ;
විසෙ සිඞ්ගිම්හි නදියං,
රොගෙ රාජ-කුලම්හි ච.

161.

ඉත්ථී-ධුත්තො සුරා-ධුත්තො,
අක්ඛ-ධුත්තො ච යො නරො;
ලද්ධං ලද්ධං විනාසෙති,
තං පරාභවතො මුඛං.

162.

පාප-මිත්තො පාප-සඛො,
පාප-ආචාර ගොචරො;
අස්මා ලොකා පරම්හා ච,
උභයා ධංසතෙ නරො.

163.

මච්ඡෙරෙන යසං හතං,
කුප්පනෙන ගුණො හතො;
කූටෙන නස්සතෙ සච්චං,
බුද්දෙන ධම්ම-රක්ඛනං.

164.

අක්ඛ-දෙවී ධනානි ච,
විනාසො හොති ආපදා;
යීති හතා පමාදො ච,
ද්විජං භික්ඛුඤ්ච නස්සති.

165.
පෙසුඤ්ඤෙන කුලං හතං,
මානෙන හිතමත්තනො;
දුච්චරිතෙන මානුසො,
දලිද්දායාදරො හතො.

166.
අ-මානනා යත්ථ සියා,
සන්තානංපි විමානනා;
හීන-සම්මානනාවාපි,
න තත්ථ වසතිං වසෙ.

167.
යත්ථාලසො ච දක්ඛො ච,
සූරො භීරු ච පූජියා;
න තත්ථ සන්තො වසන්ති,
අ-විසෙස-කරෙ නරෙ.

168.
නො චෙ අස්ස සකා-බුද්ධි,
විනයො වා සු-සික්ඛිතො;
වනෙ අන්ධ-මහිංසොව,
චරෙය්‍ය බහුකො ජනො.

169.
ඵලං වෙ කදලිං හන්ති,
ඵලං වෙළුං ඵලං නළං;
සක්කාරො කා-පුරිසං හන්ති,
ගබ්භො අස්සතරිං යථා.

170.
වජ්ජඤ්ච වජ්ජතො ඤත්වා,

අ-වජ්ජඤ්ච අ-වජ්ජතො;
සම්මාදිට්ඨි-සමාදානා,
සත්තා ගච්ඡන්ති සුග්ගතිං.

සරාවාස-නිද්දෙස

171.

දුක්ඛං ගහබ්බතං සාධු,
සංවිභජ්ජඤ්ච භොජනං;
අ-හාසො අත්ථ-ලොභෙසු,
අත්ථ-ඛ්‍යාපත්ති අබ්‍යථො.

172.

යොධ සීතඤ්ච උණ්හඤ්ච,
තිණා භියොෳ න මඤ්ඤති;
කරං පුරිස-කිච්චානි,
සො සුඛා න විහායති.

173.

පණ්ඩිතො සීල-සම්පන්නො,
සණ්හා ච පටිභානවා;
නිවාත-වුත්ති අත්ථද්ධො,
තාදිසො ලභතෙ යසං.

174.

උට්ඨානකො අනලසො,
ආපදාසු න වෙධති;
අච්ඡින්නවුත්ති මෙධාවී,
තාදිසො ලභතෙ යසං.

175.

සඞ්ගාහකො මිත්ත-කරො,
වදඤ්ඤූ වීත්ත-මච්ඡරො;
නෙතා වි-නෙතා අනු-නෙතා,
තාදිසො ලභතෙ යසං.

176.

උට්ඨානවකො සතීමතො,

සුචි-කම්මස්ස නිසම්මකාරිනො;
සඤ්ඤතස්ස ධම්ම-ජීවිනො,
අ-ප්පමත්තස්ස යසොභි-වඩ්ඪති.

177.

ද්වෙව තාත පදාකානි,
යත්ථ සබ්බං පතිට්ඨිතං;
අ-ලද්ධස්ස ච යො ලාභො,
ලද්ධස්ස අනුරක්ඛණා.

178.

චතුධා විභජෙ භොගෙ,
පණ්ඩිතො ඝරමාවසං;
එකෙන භොගං භුඤ්ජෙය්‍ය,
ද්වීහි කම්මං පයොජයෙ;
චතුත්ථඤ්ච නිධාපෙය්‍ය,
ආපදාසු භවිස්සති.

179.

අඤ්ජනානං ඛයං දිස්වා,
උපචිකානඤ්ච ආචයං;
මධූනඤ්ච සමාහාරං,
පණ්ඩිත්තො ඝරමාවසෙ.

180.

විභවං රක්ඛතො ලද්ධං,
පරිහානි න විජ්ජති;
ආරක්ඛම්හි අ-සන්තම්හි,
ලද්ධං ලද්ධං විනස්සති.

181.

පඤ්ඤා නත්ථි ධනං නත්ථි,
යස්ස ලොකෙ න වින්දති;
පුත්ත-දාරා න පීයන්ති,
තස්ස මිත්තං සුඛාවහං.

182.

චත්තාරො ච වෙදිතබ්බා,
මිත්තා චෙව සුහදා ච;
උපකාරො සුහදොපි,
සමාන-සුඛ-දුක්ඛො ච;
අත්ථක්ඛායීනුකම්පකො,
තථා මිත්තො වෙදිතබ්බො.

183.
භොගා නට්ඨෙන ජිණ්ණෙන,
අ-මිතෙන ච භොජනෙ;
න තිට්ඨන්ති චිරං දිස්වා,
තං පණ්ඩිතො සරෙ වසෙ.

184.
අති-සීතං අති-උණ්හං,
අති-සායමිදං අහු;
ඉති විස්සට්ඨ-කම්මන්තෙ,
අත්ථා අච්චෙන්ති මාණවෙ.

185.
න දිවා සුප්ප-සීලෙන,
රත්තිනට්ඨානදෙස්සිනා;
නිච්චං මත්තෙන සොණ්ඩෙන,
සක්කා ආවසිතුං සරං.

186.
හනන්ති භොගා දුම්මෙධං,
නො චෙ පාර-ගවෙසිනො;
භොග-තණ්හාය දුම්මෙධො,
හන්ති අඤ්ඤෙව අත්තනං.

187.
දුජ්ජීවිතමජීවිම්හා,
යෙසං නො න දදාමසෙ;
විජ්ජමානෙසු භොගෙසු,
දීපං නා කම්හ මත්තනො.

188.

සට්ඨී-වස්ස-සහස්සානි,
පරිපුණ්ණානි සබ්බසො;
නිරයෙ පච්චමානානං,
කදා අන්තො භවිස්සති.

189.

නත්ථි අන්තො කුතො අන්තො,
න අන්තො පතිදිස්සති;
තදා හි පකතං පාපං,
මම තුය්හඤ්චෙ මාරිසා;

190.

සොහං නූන ඉතො ගන්තා,
යොනිං ලද්ධාන මානුසං;
වදඤ්ඤූ සීල-සම්පන්නො,
කාහාමි කුසලං බහුං.

191.

මා ගිජ්ඣෙ පච්චයෙ මච්චො,
බහු-දොසා හි පච්චයා;
චරන්තො පච්චයෙ ඤායා,
උභයත්ථාපි වඩ්ඪති.

192.

අ-ලද්ධා විත්තං තප්පති,
පුබ්බෙ අ-සමුදානිතං;
න පුබ්බෙ ධනමෙසිස්සං,
ඉති පච්ඡානුතප්පති.

193.

කූටවෙදී පුරෙ ආසිං,
පිසුණො පිට්ඨී-මංසිකො;
චණ්ඩො ච ඵරුසො චාපි,
ඉති පච්ඡානුතප්පති.

194.

පාණාතිපාතී පුරෙ ආසිං,
ලුද්දො චාපි අනරියො;
භූතානං නානුකම්පියං,
ඉති පච්ඡානුතප්පති.

195.
බහූසු වත සන්තීසු,
අනාපාදාසු ඉත්ථීසු;
පර-දාරං අසෙවිස්සං,
ඉති පච්ඡානුතප්පති.

196.
බහුම්හි තව සන්තම්හි,
අන්න-පානෙ උපට්ඨිතෙ;
න පුබ්බෙ අදදං දානං,
ඉති පච්ඡානුතප්පති.

197.
මාතරං පිතරඤ්චාපි,
ජිණ්ණකං ගත-යොබ්බනං;
පහු සන්තො න පොසිස්සං,
ඉති පච්ඡානුකප්පති.

198.
ආචරියමනුසත්ථාරං,
සබ්බ-කාම-රසාහරං;
පිතරං අතිමඤ්ඤිස්සං,
ඉති පච්ඡානුතප්පති.

199.
සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ චාපි,
සීලවන්තෙ බහුස්සුතෙ;
න පුබ්බෙ පයිරුපාසිස්සං,
ඉති පච්ඡානුතප්පති.

200.
සාධු හොති තපො චිණ්ණො,

සන්තො ච පයිරුපාසිතො;
න පුබ්බෙව තපොවිඤ්ඤො,
ඉති පච්ඡානුතප්පති.

201.

යො ච එතානි ඨානානි,
යොනිසො පටිපජ්ජති;
කරං පුරිස-කිච්චානි,
ස පච්ඡා නානුතප්පති.

202.

න සාධාරණ-දාරස්ස,
න භුඤ්ජෙ සාධුමෙකකො;
න සෙවෙ ලොකායතිකං,
නෙතං පඤ්ඤාය වඩ්ඪනං.

203.

සීලවා වත්ත-සම්පන්නො,
අ-ප්පමත්තො විචක්ඛණො;
නිවාත්ත-වුත්ති අත්ථද්ධො,
සුරතො සඛිතො මුදු.

204.

සඞ්ගහෙතා ච මිත්තානං,
සංවිභාගී වීධානවා;
තප්පෙය්‍ය අන්න-පානෙන,
සදා සමණ-බ්‍රාහ්මණෙ.

205.

ධම්ම-කාමො සුතා-ධාරො,
භවෙය්‍ය පරිපුච්ඡකො;
සක්කච්චං පයිරුපාසෙය්‍ය,
සීලවන්තෙ බහුස්සුත්තෙ.

206.

සරමාවසමානස්ස,
ගහට්ඨස්ස සකං සරං;

ඛෙමා වුත්ති සියා එවං,
එවං නු අස්ස සඞ්ගහො.

207.

අ-බ්‍යාපජ්ජො සියා එවං,
සච්ච-වාදී ච මාණවො;
අස්මා ලොකා පරං ලොකං,
එවං පෙච්ච න සොචති.

208.

සුඛා මත්තෙය්‍යතා ලොකෙ,
අථො පෙත්තෙය්‍යතා සුඛා;
සුඛා සාමඤ්ඤතා ලොකෙ,
අථො බ්‍රහ්මඤ්ඤතා සුඛා.

209.

පථවී වෙළුකං පත්තං,
චක්කවාළං සුචිප්ඵලං;
සිනෙරු වම්මිකො බුද්දො,
සමුද්දො පාතිකො යථා.

210.

බ්‍රහ්මාති මාතා-පිතරො,
පුබ්බාචරියාති වුච්චරෙ;
ආහුනෙය්‍යා ච පුත්තානං,
පජානමනුකම්පකා.

211.

තස්මා හි නෙ නමසෙය්‍ය,
සක්කරෙය්‍ය ච පණ්ඩිතො;
අන්නෙන අථො පානෙන,
වත්ථෙන සයනෙන ච.

සාධුජන-නිද්දෙස

212.

කාය-කම්මං සුචි තෙසං,
වාචා-කම්මං අනාවිලං;

මනො-කම්මං සුචි-සුද්ධං,
තාදිසා සුජනා නරා.

213.

සෙට්ඨ-චිත්තං සුතං පඤ්ඤා,
සද්ධනං සත්තධා හොත්ති;
සද්ධා සීලං සුතං චාගො,
පඤ්ඤා චෙව හිරොත්තප්පං.

214.

සද්ධම්මාපි ච සත්තෙව,
සද්ධා හිරී ච ඔත්තප්පං;
බාහුස්සච්චං ධිරො චෙව,
සති පඤ්ඤා ච ඉච්චෙවං.

215.

හිරී-ඔත්තප්ප-සම්පන්නා,
සුක්ත්ක-ධම්ම-සමාහිතා;
සන්තො සප්පුරිසා ලොකෙ,
දෙව-ධම්මාති වුච්චරෙ.

216.

සද්ධො හිරිමා ඔත්තප්පී,
වීරො පඤ්ඤො ස-ගාරවො;
භබ්බො ආපජ්ජිතුං බුද්ධිං,
විරූළ්හිඤ්ච විපුල්ලතං.

217.

යො වෙ කතඤ්ඤූ කත-වෙදි ධීරො,
කල්‍යාණ-මිත්තො දළ්හඅ-භත්තො ච හොති;
දුක්ඛිත්තස්ස සක්කච්චං කරොති කිච්චං,
තථාවිධං සප්පුරිසං වදන්ති.

218.

මාතා-පෙත්ති-භරං ජන්තුං,
කුලෙ ජෙට්ඨාපචායිනං;
සණ්හං සඛිල-සම්භාසං,

පෙසුණෙයප්පහායිනං.

219.

මච්ඡෙර-විනයෙ යුත්තං,
සච්චං කොධාභිභුං නරං;
තං වෙ දෙවා තාවතිංසා,
ආහු සප්පුරිසො ඉති.

220.

අ-ප්පමාදෙන මඝවා,
දෙවානං සෙට්ඨතං ගතො;
අ-ප්පමාදං පසංසන්ති,
පමාදො ගරහිතො සදා.

221.

දානං සීලං පරිච්චාගං,
ආජ්ජවං මද්දවං තපං;
අ-කොධං අ-විහිංසඤ්ච,
ඛන්තීච අ-විරොධනං.

222.

ඉච්චෙතෙ කුසලෙ ධම්මෙ,
ඨිතෙ පස්සාමි අත්තනි;
තතො මෙ ජායතෙ පීති,
සොමනස්සඤ්චනප්පකං.

223.

නනු තෙයෙව සන්තා නො,
සාගරා න කුලාචලා;
මනංපි මරියාදං යෙ,
සංවට්ටෙපි ජහන්ති නො.

224.

න පුප්ඵ-ගන්ධො පටිවාතමෙති,
න චන්දනං තග්ගර මල්ලිකා වා;
සතඤ්ච ගන්ධො පටිවාතමෙති,
සබ්බා දිසා සප්පුරිසො පවායති.

225.

තෙපි ලොක-හිතා සත්තා,
සූරියො චන්දිමා අපි;
අත්ථං පස්ස ගමිස්සන්ති,
නියමො කෙන ලඞ්ඝතෙ.

226.

සත්ථා දෙව-මනුස්සානං,
වසී සොපි මුනිස්සරො;
ගතොව නිබ්බුතිං සබ්බෙ,
සඞ්ඛාරා න හි සස්සතා.

227.

කරෙය්‍ය කුසලං සබ්බං,
සිවං නිබ්බානමාවහං;
සරෙය්‍යඅ අ-නිච්චං ඛන්ධං,
නිබ්බිදා-ඤාණ-ගොචරං.

228.

යාතානුයායී ච භවාහි මාණව,
අල්ලඤ්ච පාණිං පරිවජ්ජයස්සු;
මා චස්සු මිත්තෙසු කදාචි දුබ්භී,
මා ච වසං අ-සතීනං ගච්ඡ.

229.

අ-සන්ධවං නාපි ච දිට්ඨ-පුබ්බං,
යො ආසනෙනාපි නිමන්තයෙය්‍ය;
තස්සෙව අත්ථං පුරිසො කරෙය්‍ය,
යාතානුයායීතිතමාහුපණ්ඩිතා.

230.

යස්සෙකරත්තිපි ඝරෙ වසෙය්‍ය,
යත්ථන්න-පානං පුරිසො ලභෙය්‍ය;
න තස්ස පාපං මනසාපි චින්තෙය්‍ය,
අ-දුබ්භ-පාණි දහතෙ මිත්ත-දුබ්භො.

තතිය සාධුනර

231.

යස්ස රුක්ඛස්ස ඡායාය,
නිසීදෙය්‍ය සයෙය්‍ය වා;
න තස්ස සාඛං භඤ්ජෙය්‍ය,
මිත්ත-දුබ්භො හි පාපකො.

චතුත්ථ සාධුනර

232.

පුණ්ණංපි චෙ මං පඨවිං ධනෙන,
දජ්ජිත්ථියා පුරිසො සම්මතාය;
සද්ධා ඛණං අතිමඤ්ඤෙය්‍ය තංපි,
තාසං වසං අ-සතීනං න ගච්ඡෙ.

233.

එවං ඛො යාතං අනුයායී හොති,
අල්ලඤ්ච පාණිං දහතෙ පුනෙවං;
අ-සතී ච සා සො පන මිත්තං-දුබ්භො,
සො ධම්මිකො හොහි ජහස්සු අ-ධම්මං.

කායබමනීය-නිද්දෙස

234.

අභිවාදන-සීලිස්ස,
නිච්චං වුඩ්ඪාපචායිනො;
චත්තාරො ධම්මා වඩ්ඪන්ති,
ආයු වණ්ණො සුඛං බලං.

235. පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා ආයුස්සා, කතමෙ පඤ්ච. සප්පාය-කාරී හොති. සප්පායෙච මත්තං ජානාති. පරිණත්තභොජී ච හොති. කාල-චාරී ච, බ්‍රහ්ම-චාරීච. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ පඤ්ච ධම්මා ආයුස්සාති.

236. පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා ආයුස්සා, කතමෙ පඤ්ච. සප්පාය-කාරී හොති. සප්පායෙච මත්තං ජානාති. පරිණතභොජීචහොති. සීලවාච, කල්‍යාණ මිත්තොච. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ පඤ්ච ධම්මා ආයුස්සාති.

237.

පඤ්ච-සීලං සමාදාය,

සමං කත්වා දිනෙ දිනෙ;
සතිමා පඤ්ඤවා හුත්වා,
චරෙ සබ්බිරියාපථෙ.

238. පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ චඞ්කමෙ ආනිසංසා, කතමෙ පඤ්ච, අද්ධානක්ඛමො හොති. පධානක්ඛමො හොති. අප්පාබාධො හොති. අසිතංපීතංඛායිතංසායිතං සම්මා පරිණාමං ගච්ඡති. චඞ්කමාධිගතො සමාධි චිරට්ඨිතිකො හොති. ඉමෙඛො භික්ඛවෙ පඤ්ච චඞ්කමෙ ආනි සංසාති.

239.
පරිස්සාවන-දානඤ්ච,
ආවාස-දානමෙව ච;
ගිලාන-වත්ථු-දානඤ්ච,
දාතබ්බං මනුජාධිප.

240.
කාතබ්බං ජිණ්ණකාවාසං,
පටිසඞ්ඛරණං තථා;
පඤ්ච-සීල-සමාදානං,
කත්වා තං සාධු-රක්ඛිතං;
උපොසථොපවාසො ච,
කාතබ්බොපොසථෙ ඉති.

241.
අති-භොත්තා රොග-මූලං,
ආයුක්ඛයං කරොති වෙ;
තස්මා තං අති-භුත්තිංව,
පරිහරෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

242.
අ-ජිණ්ණෙ භොජනං විසං,
දුල්ලද්ධෙ අ-විචාරකෙ;
ජිණ්ණෙ සු-ලද්ධෙ විචාරෙ,
න වජ්ජං සබ්බ-භොජනං.

243.
චත්තාරො පඤ්ච ආලොපෙ,

ආහුත්වා උදකං පිවෙ;
අලං ඵාසු-විහාරාය;
පහිතත්තස්ස භික්ඛුනො.

244.
මනුජස්ස සදා සතිමතො,
මත්තං ජානතො ලද්ධ-භොජනං;
තනුකස්ස භවන්ති වෙදනා,
සනිකං ජීරති ආයු පාලයං.

245.
ගරූනං අඩ්ඪ-සොහිච්චං,
ලහූනං නාති-තිත්තියා;
මත්තා-පමාණං නිද්දිට්ඨං,
සුඛං ජීරති තාවතා.

246.
තොයාභාවෙ පිපාසත්තා,
ඛණා පාණෙහි මුච්චතෙ;
තස්මා සබ්බාසුවත්ථාසු,
දෙය්‍යං වාරිං පිපාසයෙ.

247.
සීතොදකං පයො ඛුද්දං,
සතමෙකෙකසො ද්විසො;
තිස්සො සමග්ගමථ වා,
පගෙ පිතං යුවත්තදං.

248.
අන්නං බ්‍රහ්මා රසෙ විඤ්ඤු,
භුත්තෙ චෙව මහෙසරො;
එවං ඤත්වාතු යො භුඤ්ජෙ,
අන්න-දොසං න ලිම්පතෙ.

249.
කත්තිකස්සන්තිමො භාගො,
යං චාදො මිග-මාසජො;

තාවුභො යම-දාඨාබෙ‍්‍යා,
ලස්වාභාරොව ජීවති.

250.
සත්ථානුකුල-චරියා,
චිත්තඡන්දාවසවත්තිනා;
බුද්ධි-රක්ඛිලිතත්ථෙන,
පරිපුණ්ණං රසායනං.

250.
අ-ජාතියා අ-ජාතානං,
ජාතානං විනිවත්තියා;
රොගානං යො විධි දිට්ඨො,
තං සුඛත්ථී සමාචරෙ.

252.
ආරොග්‍යං පරමා ලාභා,
සන්තුට්ඨී පරමං ධනං;
විස්සාසා පරමා ඤාති,
නිබ්බානං පරමං සුඛං.

පකිණ්ණක-නිද්දෙස

253.
කුමුදං කො පබොධයි,
නාථො රවින්දු පණ්ඩිතො;
කමලං කො කුමුදං කො,
නරපං කො පබොධයි.

254.
චිත්තෙන නියාති ලොකො,
චිත්තෙන පරිකස්සති;
චිත්තස්ස එක-ධම්මස්ස,
සබ්බෙව වසමන්වගූ.

255.
සමණො රාජානුරාජා,
සෙනාපති මහා-මත්තො;

ධම්මට්ඨො පණ්ඩිතො දිස්වා,
පච්චක්ඛත්ථං න කාරියා.

256.
දීපො නව-දිසං තෙජො,
න හෙට්ඨා ච තථා සකං;
පර-වජ්ජං විදූ පස්සෙ,
සක-වජ්ජංපි පස්සතු.

257.
ස-ඵලං පණ්ඩිතො ලොකෙ,
ස-කාරණං වචං භණෙ;
අ-කාරණංඵලං බාලො,
ඉදං උභය-ලක්ඛණං.

258.
තස්ස වාචාය ජානෙය්‍ය,
කුටිලං බාල-පණ්ඩිතං;
වාචා-රූපං මිත්තං කරෙ,
වාචා-රූපං ධුවං ජහෙ.

259.
දුච්චින්තිතස්ස චින්තා ච,
දුබ්භාසිතස්ස භාසනා;
දුක්කම්මස්ස කතඤ්චාති,
එතං බාලස්ස ලක්ඛණං.

260.
සු-චින්තිතස්ස චින්තා ච,
සු-භාසිතස්ස භාසනා;
සු-කම්මස්ස කතඤ්චාති,
එතං ධීරස්ස ලක්ඛණං.

261.
අ-නයං නයති දුම්මෙධො,
අ-ධුරායං නි-යුඤ්ජති;
දුන්නයො සෙය්‍යසො හොති,

සම්මා වුත්තො පකුප්පති;
විනයං සො න ජානාති,
සාධු තස්ස අ-දස්සනං.

262.

නයං නයති මෙධාවී,
අ-ධුරායං න යුඤ්ජති;
සු-නයො සෙය්‍යසො හොති,
සම්මා වුත්තො න කුප්පති;
විනයං සො පජානාති,
සාධු තෙන සමාගමො.

263.

අ-නායකා විනස්සන්ති,
නස්සන්ති බහු-නායකා;
ථී-නායකා විනස්සන්ති,
නස්සන්ති සුසු-නායකා.

264.

ජෙට්ඨො කම්මෙසු නීචානං,
ජානංජානංච ආචරෙ;
අ-ජානෙවං කරෙ ජානං,
නීචො එති භයං පියං.

265.

කම්මං දුජ්ජන-සාරුප්පං,
දුධා සුජන-සාරුප්පං;
දුජ්ජනං තෙසු දුක්කම්මෙ,
සු-කම්මෙ සුජනං ඉච්ඡෙ.

266.

පණ්ඩිතො වෙරී බාලො ච,
දුජ්ජයො බාල-වෙරිතො;
පණ්ඩිතං-වෙරී පමාදෙන,
න තං ජයො හි සබ්බදා.

267.

ගුය්හස්ස හි ගුය්හමෙව සාධු,
න හි ගුය්හස්ස පසත්ථමාවි-කම්මං;
අ-නිප්ඵන්නතාය සහෙය්‍ය ධීරො,
නිප්ඵන්නත්ථොව යථා-සුඛං භණෙය්‍ය.

268.
ගුය්හමත්ථං න විවරෙය්‍ය,
රක්ඛෙය්‍ය නං යථා නිධිං;
න හී පාතුකතො සාධු,
ගුය්හො අත්ථො පජානතා.

269.
ථියා ගුය්හං න සංසෙය්‍ය,
අ-මිත්තස්ස ච පණ්ඩිතො;
යො චාමිසෙන සංහීරො,
හදය-ත්ථෙනො ච යො නරො.

270.
විවිච්ච භාසෙය්‍ය දිවා රහස්සං,
රත්තිං ගිරං නාති-වෙලං පමුඤ්චෙ;
උපස්සුතිකා හි සුණන්ති මන්තං,
තස්මා හි මන්තො ඛිප්පමුපෙති භෙදං.

271.
න පකාසති ගුය්හං යො,
සො ගුය්හං පටිගුය්හති;
භයෙසු න ජහෙ කිච්චෙ,
සු-මිත්තොනුචරො භවෙ.

272.
කරොති දුක්කරං සාධුං,
උජුං ඛමති දුක්ඛමං;
දුද්දදං සාමං දදාති,
යො සු-මිත්තො භවෙ භවෙ.

273.
පිය-වාචා සදා මිත්තො,

පිය-වත්ථුං න යාචනා;
ඉච්ඡාගතෙන දානෙන,
සු-දල්හො සු-ප්පියො හවෙ;
තදඞ්ගතො ච හීනෙන,
අ-ප්පියො භිජ්ජනො හවෙ.

274.
දෙහීති යාචනෙ හිරී,
සිරී ච කාය-දෙවතා;
පලායන්ති සිරිච්ඡිතො,
න යාචෙ පර-සන්තකං.

275.
ස්වානො ලද්ධාන නිම්මංසං,
අට්ඨිං තුට්ඨො පමොදති;
සකන්තිකං මිගං සීහො,
හිත්වා හත්ථිංනුධාවති.

276.
එවං ඡන්දානුරූපෙන,
ජනො ආසීසතෙ ඵලං;
මහා ඡන්දා මහන්තංව,
හීනංව හීන-ඡන්දකා.

277.
නානා-ඡන්දා මහාරාජ,
එකාගාරෙ වසාමසෙ;
අහං ගාම-වරං ඉච්ඡෙ,
බ්‍රාහ්මණී ච ගවං සතං.

278.
පුත්තො ච ආජඤ්ඤ-රථං,
කඤ්ඤා ච මණි-කුණ්ඩලං;
යා චෙසා පුණ්ණිකා ජම්මී,
උදුක්ඛලංභි-කඞ්ඛති.

279.

පටුන

ඨානං මිත්තෙ ධනෙ කම්මෙ,
සතුස්සාහෙ සු-ලබ්භිතං;
තං දළ්හං දුක්කරං කරෙ,
පඤ්ඤා-සති-සමාධිනා.

280.
භෙසජ්ජෙ විහිතෙ සුද්ධ,
බුද්ධාදි-රතනත්තයෙ;
පසාදමාචරෙ නිච්චං,
සජ්ජනෙ ස-ගුණෙපි ච.

281.
රාජා රට්ඨෙන ධාතුසො,
බාලො පාපෙහි දුම්මනො,
අලඞ්කාරෙන ඉත්ථීපි,
කාමෙහි ච න තප්පති.

282.
අප්පිච්ඡො ච ධුතඞ්ගෙන,
ආරද්ධො වීරියෙන හි;
විසාරදො පරිසාය,
පරිච්චාගෙන දායකො;
සවනෙන සු-ධම්මංපි,
න තප්පතිව පණ්ඩිතො.

283.
ජෙට්ඨස්ස සිතං හසිතං,
මජ්ඣස්ස මධුරස්සරං;
ලොකෙ අංස-සිරො-කම්පං,
ජම්මස්ස අප-හස්සිතං;
එතෙසං අති-හස්සිතං,
හාසො හොති යථාක්කමං.

284.
නත්ථි දුට්ඨෙ නයො අත්ථි,
න ධම්මො න සු-භාසිතං;
නික්කමං දුට්ඨෙ යුඤ්ජෙය්‍ය,

සො හි සබ්භිං න රඤ්ජති.

285.

දුල්ලභං පකතිං වාචං,
දුල්ලභො ඛෙමකො සුතො;
දුල්ලභා සදිසී ජායා,
දුල්ලභො ස-ජනො පියො.

286.

ධජො රථස්ස පඤ්ඤාණං,
ධූමො පඤ්ඤාණමග්ගිනො;
රාජා රට්ඨස්ස පඤ්ඤාණං,
භත්තා පඤ්ඤාණමිත්ථියා.

287.

දුන්නාරියා කුලං සුද්ධං,
පුත්තො නස්සති ලාලනා;
සමිද්ධි අ-නයා බන්ධු,
පවාසා මදනා හිරී.

288.

මාතා පිතා ච පුත්තානං,
නොවාදෙ බහු-සාසන්නං;
පණ්ඩිතා මාතරො අප්පං,
වදෙය්‍යුං වජ්ජ-දීපනං.

289.

ලාළයෙ පඤ්ච-වස්සානි,
දස-වස්සානි තාළයෙ;
පත්තෙ තු සොළසෙ වස්සෙ,
පුත්තං මිත්තංවදාචරෙ.

290.

ලාලනෙ ධීතරං දොසා,
පාලනෙ බහවො ගුණා;
ධීතුයා කිරියං නිච්චං,
පස්සන්තු සුට්ඨු මාතරො.

ඉති පකිණ්ණක-නිද්දෙසො නාම

සත්තමා පරිච්ඡෙදො.

සීල-නිද්දෙස

291.

පමාදං භයතො දිස්වා,
අ-ප්පමාදඤ්ච ඛෙමතො;
භාවෙථ අට්ඨඞ්ගිකං මග්ගං,
එසා බුද්ධානුසාසනී.

292.

හීනෙන බ්‍රහ්ම-චරියෙන,
ඛත්තියෙ උපපජ්ජති;
මජ්ඣිමෙන ච දෙවත්තං,
උත්තමෙන වි-සුජ්ඣති.

ක.

නගරෙ බන්ධුමතියා,
බන්ධුමා නාම ඛත්තියො;
දිවසෙ පුණ්ණමාය සො,
උපගච්ඡි උපොසථං.

ඛ.

අහං තෙන සමයෙන,
ගුම්භ-දාසී අහං තහිං;
දිස්වා ස-රාජකං සෙනං,
එවාහං චින්තයිං තදා.

ග.

රාජාපි රජ්ජං ඡට්ටෙත්වා,
උපගච්ඡි උපොසථං;
ස-ඵලං නූන තං කම්මං,
ජන-කායො පමොදිතො.

ඝ.

යොනිසො පච්චවෙක්ඛිත්වා,

දුග්ගච්චඤ්ච දලිද්දතං;
මානසං සම්පහංසිත්වා,
උපගච්ඡිමු පොසථං.

ඞ.

අහං උපොසථං කත්වා,
සම්මා-සම්බුද්ධසාසනෙ;
තෙන කම්මෙන සු-කතෙන,
තාවතිංසං අගච්ඡහං.

ච.

තත්ථ මෙ සු-කතං බ්‍යම්හං,
උබ්භ-යොජනමුග්ගතං;
කූටාගාර-වරූපෙතං,
මහාසනසු-භූසිතං.

ඡ.

අච්ඡරා සත-සහස්සා,
උපතිට්ඨන්ති මං සදා;
අඤ්ඤෙ දෙවෙ අතික්කම්ම,
අතිරොචාමි සබ්බදා.

ජ.

චතුසට්ඨී-දෙව-රාජූනං,
මහෙසිත්තමකාරයිං;
තෙසට්ඨී-චක්කවත්තිනං,
මහෙසිත්තමකාරයිං.

ඣ.

සුවණ්ණ-වණ්ණා හුත්වාන,
භවෙසු සංසරාමහං;
සබ්බත්ථ පවරා හොමි,
උපොසථස්සිදං ඵලං.

ඤ.

හත්ථී-යානං අස්ස-යානං,

රථ-යානඤ්ච සිවිකං;
ලභාමි සබ්බමෙතම්පි,
උපොසථස්සිදං ඵලං.

ට.

සොණ්ණ-මයං රූපි-මයං,
අථොපි ඵලිකා-මයං;
ලොහිතඞ්ග-මයඤ්චෙව,
සබ්බං පටිලභාමහං.

ඨ.

කොසෙය්‍ය-කම්බලියානි,
ඛොම-කප්පාසිකානි ච;
මහග්ඝානි ච වත්ථානි,
සබ්බං පටිලභාමහං.

ඩ.

අන්නං පානං ඛාදනීයං,
වත්ථං සෙනාසනානි ච;
සබ්බමෙතං පටිලභෙ,
උපොසථස්සිදං ඵලං.

ඪ.

වර-ගන්ධඤ්ච මාලඤ්ච,
චුණ්ණකඤ්ඡ විලෙපනං;
සබ්බමෙතං පටිලභෙ,
උපොසථස්සිදං ඵලං.

ණ.

කූටාගාරඤ්ච පාසාදං,
මණ්ඩපං හම්මියං ගුහං;
සබ්බමෙතං පටිලභෙ,
උපොසථස්සිදං ඵලං.

ත.

ජාතියා සත්ත-වස්සාහං,

පටුන

පබ්බජිං අන-ගාරියං;
අඩ්ඪ-මාසෙ අ-සප්පත්තෙ,
අර හත්තං අපාපුණිං.

ඵ.

කිලෙසා ඣාපිතා මය්හං,
භවා සබ්බෙ සමූහතා;
සබ්බාසව-පරික්ඛීණා,
නත්ථි දානි පුන-බ්භවො.

ද.

එක-නවුතිතො කප්පෙ,
යං කම්මමකරිං තදා;
දුග්ගතිං නාභිජානාමි,
උපොසථස්සිදං ඵලං.

ධ.

ස්වාගතං වත මෙ ආසි,
මම බුද්ධස්ස සන්තිකෙ;
තිස්සො විජ්ජා අනු-පත්තා,
කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

න.

පටිසම්භිදා චතස්සො,
විමොකාපි ච අට්ඨිමෙ;
ඡළාභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා,
කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

293.

ඤාතීනඤ්ච පියො හොති,
මිත්තෙසු ච විරොචති;
කායස්ස භෙදා සු-ගතිං,
උපපජ්ජති සීලවා.

294.

නිබ්බානං පත්ථයන්තෙන සමාදින්නං,
පඤ්ච-සීලම්පි අධි-සීලං;

පටුන

දස-සීලම්පි අධි-සීලමෙව.

ක.

නගරෙ චන්දවතියා,
භටකො ආසහං තදා;
පර-කම්මායනෙ යුත්තො,
පබ්බජ්ජං න ලභාමහං.

ඛ.

මහන්ධකාර-පිහිතා,
තිවිධග්ගීහි ඩය්හරෙ;
කෙන නුඛො උපායෙන,
වි-සංයුත්තො භවෙ අහං.

ග.

දෙය්‍යධම්මො ච මෙ නත්ථි,
භටකො දුක්ඛිතො අහං;
යං නූනාහං පඤ්ච-සීලං,
රක්ඛෙය්‍යං පරිපූරයං.

ඝ.

අනොමදස්සිස්ස මුනිනො,
නිසභො නාම සාවකො;
තමහං උපසඞ්කම්ම,
පඤ්ච-සික්ඛාපදග්ගහිං.

ඞ.

වස්ස-සත-සහස්සානි,
ආයු විජ්ජති තාවදෙ;
තාවතා පඤ්ච-සීලානි,
පරිපුණ්ණානි ගොපයිං.

ච.

මච්චු-කාලම්හි සම්පත්තෙ,
දෙවා අස්සාසයන්ති මං;
රථො සහස්ස-යුත්තො තෙ,

මාරිසස්ස උපට්ඨිතො.

ඡ.

වත්තන්තෙ චරිමෙ චිත්තෙ,
මම සීලං අනුස්සරිං;
තෙන කම්මෙන සු-කතෙන,
තාවතිංසං අගච්ඡහං.

ජ.

තිංසඛත්තුඤ්ච දෙවින්දො,
දෙව-රජ්ජමකාරයිං;
දිබ්බ-සුඛං අනුභවිං,
අච්ඡරාහි පුරක්ඛත්තො.

ඣ.

පඤ්ච-සත්තතිඛත්තු-ඤ්ච,
චක්කවත්තී අහොසහං;
පදෙස-රජ්ජං විපුලං,
ගණනාතො අ-සඞ්ඛියං.

ඤ.

දෙව-ලොකා චවිත්වාන,
සුක්ක-මූලෙන චොදිතො;
පුරෙ වෙසාලියං ජාතො,
මහා-කුලෙ සු-අඩ්ඪකෙ.

ට.

වස්සූපනායිකෙ කාලෙ,
දිබ්බන්තෙ ජින-සාසනෙ;
මාතා ච මෙ පිතා චෙව,
පඤ්ච-සික්ඛාපදග්ගහුං.

ඨ.

සහ සුත්වානහං සීලං,
මම සීලං අනුස්සරිං;
එකාසනෙ නිසීදිත්වා,

අරහත්තමපාපුණිං.

ඞ.

ජාතියා පඤ්ච-වස්සෙන,
අරහත්තමපාපුණිං;
උපසම්පාදයි බුද්ධො,
ගුණමඤ්ඤාය චක්ඛුමා.

ඪ.

පරිපුණ්ණානි ගොපෙත්වා,
පඤ්ච-සික්ඛාපදානහං;
අ-පරිමෙය්‍යිතො කප්පෙ,
විනිපාතං න ගච්ඡහං.

ණ.

ස්වාහං යසමනුභවිං,
තෙසං සීලාන වාහසා;
කප්ප-කොටිපි කිත්තෙන්තො,
කිත්තයෙ එක-දෙසකං.

ත.

පඤ්ච-සීලානි ගොපෙත්වා,
තයො හෙතූ ලභාමහං;
දීඝායුකො මහා-භොගො,
තික්ඛ-පඤ්ඤො භවාමහං.

ථ.

සංකිත්තෙන්තො ච සබ්බෙසං,
අධි-මත්තඤ්ච පොරිසං;
භවාභවෙ සංසරිත්වා,
එතෙ ඨානෙ ලභාමහං.

ද.

අ-පරිමෙය්‍ය-සීලෙසු,
වත්තන්තා ජින-සාවකා;
භවෙසු යදි රජ්ජෙය්‍යුං,

විපාකො කීදිසො භවෙ.

ධ.

සු-චිණ්ණං මෙ පඤ්ච-සීලං,
භටකෙන තපස්සිනා;
තෙන සීලෙනහං අජ්ජ,
මොචයිං සබ්බ-බන්ධනා.

න.

අ-පරිමෙය්‍යිතො කප්පෙ,
පඤ්ච-සීලානි ගොපයිං;
දුග්ගතිං නාභිජානාමි,
පඤ්ච-සීලානිදං ඵලං.

ප.

පටිසම්භිදා චතස්සො,
විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ;
ඡළාභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා,
කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ක.

තං නමස්සන්ති තෙ විජ්ජා,
සබ්බෙ භූමා ච ඛත්තියා;
චත්තාරො ච මහා-රාජා,
තිදසා ච යසස්සිනො;
අථ කො නාම සො යක්ඛො,
යං ත්වං සක්ක නමස්සසි.

ඛ.

මං නමස්සන්ති තෙ-විජ්ජා,
සබ්බෙ භූමා ච ඛත්තියා;
චත්තාරො ච මහා-රාජා,
තිදසා ච යසස්සිනො.

ග.

අහඤ්ච සීල-සම්පන්නෙ,

චිරරත්ත-සමාහිතෙ;
සම්මා පබ්බජිතෙ වන්දෙ,
බ්‍රහ්ම-චරිය පරායනෙ.

ඝ.

යෙ ගහට්ඨා පුඤ්ඤ-කරා,
සීලවන්තො උපාසකා;
ධම්මෙන දාරං පොසෙන්ති,
තෙ නමස්සාමි මාතලි.

ඞ.

සෙට්ඨා හි කිර ලොකස්මිං,
යෙ ත්වං සක්ක නමස්සසි;
අහම්පි තෙ නමස්සාමි,
යෙ නමස්සසි වාසව.

1.

පාලිතත්ථෙරනාගෙන,
විසුද්ධාරාමවාසිනා;
සුතිච්ඡිතානමත්ථාය,
කතා නරදක්ඛදීපනී.

2.

පුබ්බාචරිය-සීහානං,
ආලම්බිත්වාන නිස්සයං;
පාලිතො නාම යො ථෙරො,
ඉමං ගන්ථ සු-ලෙඛනී;
සුන්දරමෙව පස්සිතුං,
යුඤ්ජෙය්‍යාථීධ සාධවෙ.

''ඡප්පදිකා''.

3.

ඉමං ගන්ථං වාචුග්ගතො,
සචෙ භවසි මාණව;
පුණ්ණමායං යථා චන්දො,
අති-සුද්ධො විරොචති;

තථෙව ත්වං පුණ්ණ-මනො,
විරොච සිරියා ධුවං.

4.

සු-නිට්ඨිතො අයං ගන්ථො,
සක්කරාජෙ දඤ්ඣම්භීයෙ;
පොට්ඨපාදම්හි සූරම්හි,
කාලපක්ඛෙ චතුද්දසිං.

5.

සඤ්චිතෙතං මයා පුඤ්ඤං,
තං-කම්මෙන වරෙන ච;
චිරං තිට්ඨතු සද්ධම්මො,
අ-වෙරා හොන්තු පාණිනො.

6.

ඉමං ගන්ථං පස්සිත්වාන,
හොන්තු සබ්බෙපි ජන්තුනො;
සුඛිතා ධම්මිකා ඤාණී,
ධම්මං පාලෙතු පත්ථිවො.

7.

නිබ්බානං පත්ථයන්තෙන,
සීලං රක්ඛන්තු සජ්ජනා;
ඤත්වා ධම්මං සුඛාවහං,
පාපුණන්තු අනාසවං.

8.

අට්ඨ-කණ්ඩ-මණ්ඩිතාය,
දක්ඛය අත්ථ-දීපකො;
නර-සාරො අයං ගන්ථො,
චිර-කාලං පතිට්ඨතු.

9.

යාවතා චන්ද-සූරියා,
නාගච්ඡෙය්‍යුං මහී-තලෙ;
පමොදිතා ඉමං ගන්ථං,

දිස්සන්තු නය-කොවිදා.

10.

සම්මා ඡන්දෙනිමං ගන්ථ,
වාචෙන්තා පරියාපුණා;
පසන්නෙනානායාසෙන,
පත්වා සුඛෙන කොවිදං.

11.

චන්දාදිච්චාව ආකාසෙ,
බහුස්සුතෙහි සම්පදා;
විසෙස-පුග්ගලා හුත්වා,
පප්පොන්තු අමතං පදං.

12.

උක්කට්ඨ-ධම්ම-දානෙන,
පාපුණෙය්‍යාමනුත්තරං;
ලිඞ්ග-සම්පත්ති-මෙධාවී,
තක්කී-පඤ්ඤා සු-පෙසලී.

නරදක්ඛ ථොමනා ආසීස

3. ගාථා

1.

පාලිතො පාළියා ඡෙකො,
ත්වංසි ගම්භීර-ඤාණවා;
පාලියාව පාලිතස්ස,
දදාමිදානි භො අහං.

2.

දක්ඛාවාදෙසු කුසලො,
පාලිතො සාසනන්ධරී;
පිටකෙසු අජ්ඣොගාය්හ,
නරදක්ඛංභිසඞ්ඛරී.

3.

සුත-ධරෙන රචිතං,

එතං සාර-ගවෙසිනො;
අතන්දිකා සු-දක්ඛන්තු,
අග්ගග්ග-සාසනෙ රතා.

නරදක්ඛ පොමනා ආසීස

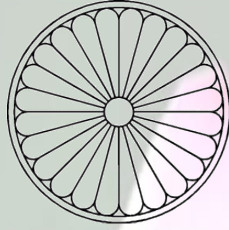
2. ගාථා

1.

ඣුං පාලිතොධ ජාතො යො,
ථෙරො සො අබ්භුතොව ඣුං;
ඣුං මහා-පාලිතො සන්තො,
නිකාය-පාලිතො ච ඣුං.

2.

ඣුං නර-දක්ඛ-ගන්ථං යං,
සොවකා නර-දක්ඛ-දං;
නරා දක්ඛන්තු සම්මා ච,
දක්ඛත්තං පාපුණන්තු ඣුං.

සබ්බදානං ධම්ම දානං ජිනාති,
සබ්බරසං ධම්ම රසං ජිනාති;
සබ්බරතිං ධම්ම රතිං ජිනාති
තණ්හක්ඛයො සබ්බදුක්ඛං ජිනාති

(ධම්මපදය තණ්හා වග්ගො)

ධම්මාරාමො ධම්මරතො - ධම්මං අනුවිචින්තයං;
ධම්මං අනුස්සරං භික්ඛු - සද්ධම්මා න පරිහායති.

(ධම්මපදය භික්ඛු වග්ගො)

ධම්මො පනෙසො සුගතප්පසත්ථො,
තරණීව සංසාර මහණ්ණවස්ස;
බ්‍රහ්මාසුරාදීහි නමස්සනීයෙහා,
රසො රසානං පරමො තිලොකෙ.

මහාගදො මච්චුජරා පහානො,
සබ්බීතිනාසාය විසෙසමන්තො;
සබ්බත්ථි දානෙන ච කප්පරුක්ඛො,
චින්තාමණී භද්දඝටොව ධම්මො.

ධම්මං විනා නත්ථි පිතාව මාතා,
තමෙව තාණං සරණං පතිට්ඨා;
තස්මා හි භො කිච්චමඤ්ඤෙදප්පහාය,
සුණාථ ධාරෙථ චරාථ ධම්මෙ.

(රසවාහිනී)

චිරං තිට්ඨතු ලොකස්මිං - සම්මා සම්බුද්ධ සාසානං!

ධර්ම දානය පිණිසයි.........